

Vastaanottaja: Aluehallintovirasto / Ympäristöluvut

Ympäristölupa: Hakija Lassila & Tikanoja Oyj / Jätteen käsittelykeskuksen ympäristölupahakemus, KHO:n palautama. DNRO PSAVI/68/04.08./2011

Kellon kyläyhdistyksen muistutus: Kalimenjoen kuormitusta ei voida lisätä enää millään lailla!

Pyydämme, että Aluehallintovirasto huomioi Kellon kyläyhdistyksen huolen heikentyneestä Kalimenjoen tilasta.

Kalimenjoki on ollut mukana Oulujoen - lijoen vesienhoitoohjelmassa 2010-2015. Siinä joen tilaksi todettiin "välttävä". Päämääräksi asetettiin, että joen tila olisi "hyvä" vuoteen 2015 mennessä. Jo nyt voidaan sanoa, että näin ei käy. Vesienhoito-ohjelman epäonnistuttua on syytä toivoa, että vesipuidedirektiivi tulisi johtamaan parempiin toimenpideohjelmiin. Se pitäisi huomioida jo nyt. Vesipuidedirektiivin piiriin otetaan vesienhoito-ohjelman vesistöt.

Kalimenjokea haittaa happamuus ja liiallinen ravinteisuus. Sitä kuormittaa turpeennosto, metsäojitukset, Vasikkasuon kaivannot ja eri toiminnot, hulevedet ja asutus. Asutuksen osalta suurin paine tulee Jäälissä ja Jäälinjärveltä. Yksistään Vasikkasuon alueelle on myönnetty lupia kymmenille toimijoille.

Vitsaojan valuma-alueella on mm. seuraavanlaisia yrityksiä: turvetuhkan rakeistuslaitos, ainakin kaksi puutarhamullan sekoittajaa, jätelietteen kompostoija, useita murskausasemia, maa-ainesten ottajina yli 40 toimijaa (osa pohjaveden alapuolella), rakennusjätteen ja asfalttijätteen läjitystä ja turvetuotantoa. Ja näiden lisäksi: pohjavedenottamo.

Näiden yhteisvaikutuksista Kalimenjokeen ja Uikulanjärven Natura-alueeseen ei ole mitään järkevää tietoa. Käsittääksemme Natura-alueiden pohjaveden taso on laskenut. Koko alueelle pitäisi saada aikaan kaikkia toimijoita velvoittava YVA-menettely. Aiemmat luontoselvitykset ja veden laadun satunnaiset tarkkailut eivät selvästikään kerro, mitä vesistöllemme tapahtuu.

Joen tilaa seuranneina tiedämme, että Kalimenjoen veden laatu on viimeisen kymmenen vuoden kuluessa vain huonontunut. *Joen rasiusta ei voida lisätä enää millään lailla.* Suomen ympäristökeskuksen koekalastuksessa 2011 Lehtikankaankoski todettiin tyhjäksi (kaksi ahventa). Oulun seudun ammattikorkeakoulun selvityksissä happamuus on todettu ajoittain kriittiseksi. Joen

alkuperäinen harjuskanta saattaa olla menetetty. Väliin joki haisee, ja vesi värityy punaruskeaksi tai kuin tummaksi kaakaoksi. Joki on uimakelvoton. Perämereen laskevista joista Kalimenjoen kunto on heikoin. Kaikki tämä tieto puuttuu tehdyistä selvityksistä!

Kellon kyläyhdistys on teettänyt joen tilasta perusselvityksen. Pääkaupunkiseudulla on tehty kaupunkipurojen kunnostusta erittäin hyvällä menestyksellä ja hyvin kohtuullisilla kustannuksilla. Tämän innoittamana olemme syksyllä 2012 tekemässä Suomen ympäristökeskuksen ja Jäälin vesiensuojeluyhdistyksen kanssa kyselyä Kalimenjoen vesistöalueen asukkaille. Kyselyllä luodaan pohjaa Kalimenjoen ja sen sivupurojen, mm. Kellon Lahdenojan, kunnostukselle. Realistisena tavoitteena on tehdä puroista taimenen kutupuroja. Kysely tehdään uudentyypisenä maksuhanke-kyselynä, jolla on tieteellistä uutuusarvoa. Kysely liittyy myös Suomen Akatemian tutkimushankkeeseen.

Jätekeskusta ei pidä rakentaa Punaisenladonkankaalle. Alueelle ei pidä tuoda uusia toimintoja. On odotettava maakuntakaavan valmistumista. Teetetyt selvitykset Kalimenjoen tilasta eivät selvästikään ole riittäviä, ja eri selvitysten käsitys vesistön mahdollisuuksista ja virkistyskäytön potentiaalista täysin väärä.

Kalimenjoella voisi Uuden Oulun halkaisevana rannoiltaan suureksi osaksi vapaana ja uomaltaan luonnontilaisena olla suurta virkistysarvoa. Suurempien jokien rannat ovat rakennus- tms. käytössä. Kalimenjoki on lähivirkistyskohde mm. Sanginjoen ulkometsäalueella, Jäälissä, Korvenkylässä, Heikinharjussa, Myllykoskella, Kalimenkylässä ja Kellossa.

Kellon Kyläyhdistys 28.9.2012